ชื่อเรื่อง

การผลิตโปรไบโอติกสำหรับเป็นอาหารเสริมในการเลี้ยงสุกร

ผู้วิจัย

ดรุณี โสมนัส

ประธานที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริลักษณ์ ชัยจำรัส

กรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ นภีรงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ ทองสุข

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ,

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557

คำสำคัญ

แบคทีเรียโปรไบโอติก ไมโครเอนแคปซูเลชัน อายุผลิตภัณฑ์

สารเสริมอาหาร การเสริมอาหาร สุกรหลังหย่านม

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตอาหารเสริมชีวภาพสำหรับสุกร เริ่มจากการคัด แยกแบคทีเรียที่สามารถผลิตกรดแลคติกจากลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่ และมูลในลำไส้ใหญ่ส่วนต้นของ สุกร บนอาหารจำเพาะสูตร MRS ผสมโบรครีซอลเพอร์พอล และนำมาทดสอบคุณสมบัติการเป็น แบคทีเรียโปรไบโอติก ได้แก่ ความสามารถทนอุณหภูมิสูง 80-95°C นาน 1-1.5 ชั่วโมง ความสามารถทนต่อสภาวะกรดต่ำ pH 1-4 นาน 3-5 ชั่วโมง สามารถต้านทานยาปฏิชีวนะได้ระดับ หนึ่ง คือ Erythromycin, Tetracycline, Chloramphenicol, Kanamycin, Neomycin, 10% Enrofloxacin, 0.1% Amoxicilin และ 0.1% Colistin sulphate รวมทั้งสามารถผลิตเอนไซม์ย่อย พอลิแซ็กคาไรด์ที่ไม่ใช่สตาร์ช คือ เซลลูเลส ไซแลนเนส และเฮมิเซลลูเลส แบคทีเรียที่คัดแยกได้นี้ ถูกจัดจำแนกสายพันธุ์ด้วยวิธีการหาลำดับเบสของยีนส่วน 16s rRNA ขนาด 1.3 kb พบว่า สามารถคัดแยกแบคทีเรียผลิตกรดแลคติกจากลำไส้สุกรได้ทั้งหมด 93 ไอโซเลท แต่แสดง คุณสมบัติโปรไบโอติกเพียง 5 สายพันธุ์ คือ Bacillus subtilis strain K21, B. licheniformis, B. subtilis strain KISR, B. subtilis strain KL-007 และ Pediococcus pentosaceus ที่สามารถ ใช้ผลิตเป็นอาหารเสริมสำหรับสุกรได้ตามคู่มือความปลอดภัยทางชีวภาพ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (2555)

การศึกษาการรอดชีวิตของแบคทีเรียโปรไบโอติกเมื่อนำไปผสมกับอาหารพื้นฐานสุกร เพื่อเข้าสู่กระบวนการอัดเม็ดซึ่งต้องผ่านความร้อนสูงระยะสั้น (อุณหภูมิ 80°C นาน 15 วินาที) และ เมื่อทดสอบการรอดชีวิตของแบคทีเรียโปรไบโอติกในระบบการย่อยอาหารจำลองของสุกร พบว่า หากใช้เทคนิคการตรึงเซลล์แบบไมโครเอนแคปซูเลชันด้วยโปรตีนนมและพอลิแซ็กคาไรด์

คอมเพล็กซ์ (Milk protein hydrolysate (MPH), 0.5% (w/v) xanthan gum และ 0.25% (w/v) gellan gum) ในอัตราส่วน 1:0.5:0.5 ของอิมัลซันน้ำในน้ำมัน จะสามารถเพิ่มการรอดชีวิตของ แบคทีเรียโปรไบโอติกในกระบวนการอัดเม็ดอาหารได้ 77.25±4.2% โดยให้ค่าครึ่งชีวิตของ ผลิตภัณฑ์ 41 วัน และสามารถรอดชีวิตได้ถึง 80% เมื่อทดสอบในน้ำย่อยกระเพาะอาหารสุกร จำลองที่ pH 2.0 นาน 2 ชั่วโมง ขณะเดียวกันเซลล์โปรไบโอติกสามารถเพิ่มปริมาณเป็นสองเท่า (216.30±11.6%) เมื่อผ่านเข้าสู่สภาวะน้ำย่อยของลำไส้เล็กที่มี pH 7.4 นาน 4 ชั่วโมง การทดสอบ ประสิทธิภาพอาหารเสริมโปรไบโอติกทั้ง 5 สายพันธุ์ เมื่อถูกผสมในอาหารพื้นฐานทั้งในรูปผงและ อัดเม็ด (3×10^6 เซลล์ต่อกรัมอาหาร) เพื่อใช้เลี้ยงสุกรพันธุ์ผสม (แลนด์เรช \times ลาร์จไวท์ \times ดูรอค) ระยะหลังหย่านม อายุ 25 วัน น้ำหนักเฉลี่ย 6.5 กิโลกรัม จำนวน 84 ตัว เลี้ยงเป็นเวลา 42 วัน ใน ฟาร์มเกษตรกรแบบเปิด ผลการทดลองพบว่าการเสริมโปรไบโอติกลงในอาหารพื้นฐานแบบผงมี ประสิทธิภาพเทียบเท่ากับการให้อาหารแบบผงเสริมยาปฏิชีวนะ (0.1% amoxicillin และ 0.1% colistin) เนื่องจากค่าอัตราการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกันทางสถิติ (p<0.05) และอัตราการเปลี่ยน อาหารเป็นน้ำหนักใกล้เคียงกัน ขณะที่การเสริมแบคทีเรียโปรไบโอติกลงในอาหารทั้งแบบอัดเม็ด และแบบผงมีแนวโน้มให้ค่าการย่อยได้ของโปรตีนและเยื่อใยดีกว่ากลุ่มควบคุม โดยเฉพาะการใช้ รูปแบบอาหารอัดเม็ดเสริมโปรไบโอติกส่งผลให้สุกรมีประสิทธิภาพการใช้อาหารได้ดีกว่าอาหารผง เสริมโปรไบโอติก

Tittle PROBIOTIC PRODUCTION FOR DIETARY SUPPLEMENTS

IN SWINE RAISE

Author Darunee Sommanas

Advisor Assistant Professor Sirilux Chaijamrus, Ph.D.

Co-Advisor Associate Professor Pensiri Nabheerong, Ph.D.

Assistant Professor Tipawan Thongsook, Ph.D.

Academic Paper Thesis M.S. in Biotechnology, Naresuan University, 2014

Keywords Probiotics bacteria, Microencapsulation, Shelf life.

Feed additive, Supplement, Weaned swine

ABSTRACT

This research aims to produce a biological supplement for swine. Bacterial screening was initially determined as lactic acid bacteria from swine intestine; small intestine, large intestine and feces from the cecum which were carried out on MRS agar with bromocresol purple. The isolated bacteria were investigated the probiotic properties such as heat resistance (80-95°C for 1-1.5 h), acidic resistance (pH 1-4 for 3-5 h), antibiotic resistance at the level; Erythromycin, Tetracycline, Chloramphenicol, Kanamycin, Neomycin, 10% Enrofloxacin, 0.1% Amoxicilin and 0.1% Colistin sulphateand, including ability of enzyme secretion to hydrolyze non starch polysaccharides; cellulase, xylanase and hemicellulase. The isolated bacteria were identified by full sequencing of 16s rRNA for 1.3 kb. The lactic acid bacteria were found total 93 isolates from swine intestine, however their probiotic properties were interestingly displayed only 5 isolates; *Bacillus subtilis* strain K21, *B. licheniformis*, *B. subtilis* strain KISR, *B. subtilis* strain KL-007 and *Pediococcus pentosaceus*. These five strains were allowed from handbook of Biosafety, Department of Industrial Works (2555) for using as probiotic-supplemented diets for swine.

The studies on survival probiotic bacteria after mixing with swine diets prior to pelleting process at high temp and shortly time (80°C for 15 seconds) and under condition in gastro-intestinal tract of swine, *in vitro* model were determined to increase

survival by cell immobilization technique as microencapsulation with proteinpolysaccharide complex (milk protein hydrolysate (MPH), 0.5% (w/v) xanthan gum and 0.25% (w/v) gellan gum) of 1:0.5:0.5 ratios in water-in-oil emulsion. The encapsulated cell showed increase survivability of 77.25±4.2% after pelleting process. Their half-life was 41 days. And survivability of encapsulated cell reached to 80% during gastric transit after incubation in simulated gastric juice under pH 2.0 for 2 h. In the meantime, probiotic cells was able increased 2 folds (216.30±11.6%) after incubation in simulated intestinal juice at pH 7.4 for 4 h. Efficiency of probiotic-supplemented diet was evaluated for weaned swine as hybrid crossbred (Landrace x Large White x Duroc) aged 25 days, average weight 6.5 kg total 84 weaned swine in open farm system for 42 days. Five strains of probiotic bacteria were mixed with basal diet prior pelleting (3x10⁶ cell/g feed dry wt.). The result showed that probiotic supplementation in ground diet was evaluated the efficiency as same as adding antibiotics (0.1% amoxicillin and 0.1% colistin) in ground diet due to the average daily gain (ADG) was not significant value (p<0.05) and the feed conversion ratio (FCR) has similarity. While, supplementation of probiotic bacteria in both ground diet and pelleted diet tend to give the digestibility of crude protein and crude fiber better than the control. Particularly, supplementation of probiotic bacteria in pelleted diet have an effect on feed efficiency (FE) that was better than in ground diet.